

ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА И СТРУЧНА СЛУЖБА

Младеновац

Стојана Новаковић 2 ,011/8231-331,8233-417

e-mail: pss.kosmaj@eunet.rs

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде

Сектор за рурални развој

www.psss.rs

Садржај:

**Правилник о начину остваривања права на
основне подстицаје у биљној производњи**
(Виолета Величковић дипл.инг.)

Пламењача паприке
(Михаиловић Тамара дипл.инг.)

Рак корена и кореновог врата
(Мијатовић Бојан дипл.инг.)

**Производња једнодневних пилића у инкубаторским
станицама**
(Радовановић Бранислав дипл.инг.)

**Правилник о начину остваривања права на подстицаје
у сточарству за квалитетна приплодна грла**
(Перић Предраг дипл.инг.)

10. мај 2013. године, тираж 300 примерака

ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ ОСТВАРИВАЊА ПРАВА НА ОСНОВНЕ ПОДСТИЦАЈЕ У БИЉНОЈ ПРОИЗВОДЊИ

Овим правилником ближе се прописује начин остваривања права на основне подстицаје у биљној производњи.

Право на подстицаје остварује се подношењем захтева за остваривање права на подстицаје (у даљем тексту: захтев), Министарству финансија и привреде - Управи за трезор.

Захтев се подноси једанпут годишње, у два примерка **од 1. маја до 30. јуна текуће године**, на Обрасцу - Захтев за остваривање права на основне подстицаје у биљној производњи у 2013.години.

Захтев садржи: податке о подносиоцу; податке о култури која је засејана, односно засађена (шифра, назив и површина) и збиру површина под културама наведеним у захтеву, а које су пријављене у Регистар пољопривредних газдинстава; место и датум подношења захтева, потпис подносиоца захтева и печат (ако је подносилац захтева предузетник или правно лице).

Све културе наведене у Шифарнику биљне производње и других намена земљишних парцела који је саставни део Правилника о упису у Регистар пољопривредних газдинстава и обнови регистрације, као и о условима за пасивни статус пољопривредног газдинства („Службени гласник РС”, број 17/13), осим природних ливада и пашњака у оквиру групе култура крмно биље.

Управа утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на подстицаје, упоређује податке из захтева са подацима из Регистра, одобрава исплату и даје налог за пренос средстава на наменски рачун пољопривредног газдинства код пословне банке.

Величковић Виолета дипл.инг.

ПЛАМЕЊАЧА ПАПРИКЕ

Проузроковач *Phytophthora capsici*

Симптоми које проузрокује пламењача паприке зависе од фазе развоја биљке у којој је зараза остварена, места инфекције и метеоролошких услова. Ова гљива проузрокује трулеж корена паприке и формира улегнућа у виду лезија на стаблу. Инфекција корена доводи до увенућа биљака. На листовима се испољавају сивкастомрке воденасте лезије. На зараженим плодовима се уочавају пеге прекривене белом навлаком које се састоје од спорангија гљиве. Појава јачих зараза у пољу доводи до скоро потпуног уништења биљака.

Гљива се одржава хифама у земљишту у семену или биљним остацима, земљишту и води. Најчешће су инфекције на корену и приземном делу биљке. На оболелим деловима биљке формирају се полне споре гљиве које се шире капима кише и врше секундарну инфекцију. Касније, током вегетације, може доћи до инфекције бочних грана и плодова. Преноси се семеном.

Мере сузбијања пламењаче подразумевају коришћење здравог семена, агротехничке мере, плодоред и примену селективних фунгицида. У производњи расада обавезно је вршити дезинфекцију земљишта. Избор толерантнијих сорти може да доведе до појаве блажих симптома дубине до 40 цм. Ларве се хране ноћу, али за време облачних и влажних дана срећу.

Михаиловић Тамара дипл. инг.

РАК КОРЕНА И КОРЕНОВОГ ВРАТА

Проузроковач: *Agrobacterium tumefaciens*

Болест је раширена по целом свету, како у производним засадима, тако и у расадницима. Испољава се у виду туморалних израстлина на корену и кореновом врату. Најчешће се јављају на месту пресека корена, стабла или чокота.

Симптоми се на купини јављају на изданцима, а уколико су заразе настале у првој години после садње, биљке остају кржљаве и нерепродуктивне. Са кретањем вегетације почиње формирање гала док се касније са порастом температуре брзо повећавају. Понекад ткиво гала које је у нивоу земље трули и разграђује се. Иако гале настале у току једне године изумиру током зиме, већ следећег пролећа се формирају нове.

На виновој лози се гале налазе на или испод површине земљишног нивоа, као и на стаблу на висини од једног метра. Јака појава рака корена може се појавити у растилу, на доњем делу подлоге или на њеним нодусима, док се на бочним кореновима гале ретко појављују. Велике гале се могу формирати за годину дана и обухватити младу лозу. У неким случајевима, гале се могу јавити на месту калемљења лозе. Интензитет појаве гала зависи од појаве оштећења, осетљивости сорте и соја патогена. Прве гале у сезони се појављују током лета у виду беличастог калуса који настаје око места повреде. Оне се обично појављују на периферији старе гале. Крајем лета гала постаје мрка, а у јесен сува и плураста. После годину или две, изумрла гала може довести до сушења лозе.

Што се тиче сузбијања, значајне мере су хигијена поља и агротехничке мере. Оне подразумевају уклањање свих биљака са симптомима болести чим се изваде из расадника, калемљење на зелено је боље него на зрело, избор подлога са мањом осетљивошћу према патогену. Пошто је појава бактеријског рака на виновој лози у вези са појавом мраза, чокоте би требало заштитити од измрзавања, загртањем или на неки други начин. Млада лоза се обично загрће пред зиму. Битна је садња здравог садног материјала.

Мијатовић Бојан, дипл.инг.

ПРОИЗВОДЊА ЈЕДНОДНЕВНИХ ПИЛИЋА У ИНКУБАТОРСКИМ СТАНИЦАМА

Производња пилића у инкубаторским станицама обавља се од јаја матичних јата кокоши Србија матична јата кокоши увози најчешће из земаља ЕУ и то : Мађарске, Холандије , Немачке , Француске и др.

Јаја добијена од ових матичних јата улажу се у инкубаторе и након 21 дан легу се пилићи који се користе за тов или производњу конзумних јаја. Допремање јаја у инкубаторску станицу обавља се специјалним (климатизованим) возилом у одређеној амбалажи прописаној правилником о складиштењу и чувању приплодних јаја.

Декле, јаја која су доспела до инкубаторске станице смештају се у просторију за пријем јаја. После тога одлазе у комору за фумигацију где се јаја помоћу одговарајућих хемијских средстава (најчешће формалдехида 2-3%) дезинфикују парама формалдехида.

Одмах затим, одлазе у предлежионике где се пакују у рамове за јаја. У предлежионицима јаја се повремено аутоматски окрећу за одредјен степен. Ту у предлежионицима проводе 18 дана уз одговарајућу температуру и влагу. После тога одлазе у лежионик где бораве 3 дана, када 21 дана започиње лежење пилића.

„Вађење“ (изузимање) пилића обавља се у просторији намењеној за ту сврху.

Када су смештени у амбалажу, они се пребацују у просторију за смештај изведених пилића где владају одговарајући микроклиматски услови. Одатле, пилићи се одвозе возилима до продајног места или до товилишта.

У инкубаторским станицама морају владати строги зоохигијенски услови који спречавају продор микро организама , изазивача заразних болести.Из тог разлога унутрашњост инкубаторске станице мора бити прекривен материјалом за лако одржавање хигијене (зидне и подне плочице).

Радовановић Бранислав дипл.инг.

ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ ОСТВАРИВАЊА ПРАВА НА ПОДСТИЦАЈЕ У СТОЧАРСТВУ ЗА КВАЛИТЕТНА ПРИПЛОДНА ГРЛА

Овим правилником ближе се прописује начин остваривања права на подстицаје у сточарству за квалитетне приплодне млечне краве, квалитетне приплодне овце и козе, квалитетне приплодне крмаче, родитељске кокошке тешког типа, родитељске кокошке лаког типа, родитељске ћурке, квалитетне приплодне матице риба шарана и квалитетне приплодне матице риба пастрмке, као и образац захтева за остваривање тих подстицаја.

Право на подстицаје имају правна лица, предузетници и физичка лица – носиоци комерцијалног породичног пољопривредног газдинства. Подстицаји у сточарству за квалитетна приплодна грла остварују се на основу захтева који се подноси Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управи за аграрна плаћања.

Захтев за остваривање права на подстицаје у сточарству за квалитетна приплодна грла подноси се за сваку календарску годину, и то:

- 1) од 20. маја до 15. јула текуће године – за грла укључена у производњу у периоду од 1. јануара до 30. јуна календарске године;
- 2) од 1. септембра текуће до 31. јануара наредне године – за грла укључена у производњу од 1. јула до 31. децембра календарске године.

Захтев се подноси посебно за сваку врсту квалитетних приплодних грла из члана 1. овог правилника, на Обрасцу – Захтев за подстицаје за квалитетна приплодна грла. Уз захтев се подноси и извод из главне матичне евиденције за квалитетна приплодна грла за која се подноси захтев, оверен од стране одгајивачке организације.

На основу закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју (члан 20 који се односи на подстицаје у сточарству) право на коришћење подстицаја у сточарству има правно лице, предузетник и физичко лице- носилац комерцијалног породичног пољопривредног газдинства, под условом да је:

- 1) уписано у Регистар;
- 2) пријавило врсту и број животиња;
- 3) извршило обележавање и регистрацију грла, у Централној бази, осим за живину и рибе;
- 4) власник грла, које је пријавио у Централној бази или је власник грла члан његовог пољопривредног газдинства;
- 5) пријавило површине под ребњацима уколико остварује подстицаје.

Квалитетна приплодна грла за која се подноси захтев морају бити пријављена на пољопривредном газдинству подносиоца захтева и да се налазе под контролом правног лица овлашћеног за послове селекције- одгајивачке организације (матичне организације) и да се користе за производњу млека и меса или служе за даљу репродукцију на његовом пољопривредном газдинству.

Подстицаји у сточарству за квалитетна приплодна грла, исплаћују се у одговарајућим максималним износима, и то за:

1. квалитетне приплодне млечне краве у износу од 20.000 динара по грлу;
2. квалитетне приплодне овце и козе у износу од 4.000 динара по грлу;
3. квалитетне приплодне крмаче у износу од 4.000 динара по грлу;
4. родитељске кокошке тешког типа у износу од 60 динара по грлу;
5. родитељске кокошке лаког типа у износу од 100 динара по грлу;
6. родитељске ћурке у износу од 300 динара по грлу;
7. квалитетне приплодне матице рибе шарана у износу од 500 динара по грлу;
8. квалитетне приплодне матице рибе пастрмке у износу од 300 динара по грлу.

Перић Предраг дипл.инг.